

Dirk Antonie van Eck. Ascendant boogschutte of schorpioen?

<https://hdl.handle.net/21.12113/0152E774EAAC4BFB8A9CBA4D41C38B54>

Eck, Dirk Antonie van 18 april 1867 22h00 Axel

Axel (51°16'NB, 3°54'OL)

Klokketijd: 18 april 1867 22h00m00s

GMT : 18 april 1867 21h44m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2403075.40556; Sterretijd: 11h45m44s

zon: 28°22' ram in 5

maa: 27°43' wee in 11

mer: 1°54' ram in 4

ven: 18°22' vis in 3

mar: 26°46' kre in 8

jup: 0°43' vis in 3

sat: 22°27' sch in 12

ura: 4°53' kre in 8

nep: 13°06' ram in 4

plu: 14°14' sti in 5

kno: 23°06' maa in 9

che: 24°30' vis in 3

lil: 23°39' boo in 1

(ware maansknoop)

Huizen (Placidus):

Ascendant : 0°59' boo

Midhemel : 26°06' maa

<https://socialhistory.org/bwsa/biografie/eck>

Dirk Antonie van Eck, propagandist van het socialisme in Friesland en voorman van de sociaal-democratische arbeidersbeweging in Leiden

Geboren: 18 april 1867, Axel

Gestorven: 18 mei 1948, Leiden

Dirk Antonie van Eck (35/8)

propagandist van het socialisme in Friesland en voorman van de sociaal-democratische arbeidersbeweging in Leiden, is geboren te Axel op 18 april 1867 en overleden te Leiden op 18 mei 1948. Hij was de zoon van Hubert Johannes van Eck, burgemeester van Axel, en Rosalia Maria Koster. Op 30 juni 1899 trad hij in het huwelijk met Guliana Cornelia Koch, Dit huwelijk bleef kinderloos.

Van Eck, afkomstig uit een welgestelde familie, kreeg zijn politieke belangstelling door toedoen van zijn vader en oom, twee vooraanstaande Zeeuwse liberalen. De zelfdoding van zijn depressieve vader in 1876 wierp een donkere schaduw op zijn jeugd. Van Eck doorliep het gymnasium in Nijmegen. Daarna verhuisde het gezin in 1885 naar Leiden. Als rechtenstudent maakte hij een ingrijpende ontwikkeling door van liberaal naar ethisch-socialist. De bevoorrechtting van zijn klasse riep grote schuldgevoelens bij hem op. Was hij al vegetariër en niet-roker (en weldra ook geheelonthouder), door sober te leven wilde hij zich solidariseren met het Leidse proletariaat. Zijn ascetische levenshouding moest anderen tot voorbeeld zijn. Zijn corpsvrienden noemden hem 'de sociaal'. Eind 1890 promoveerde hij op Dwangmiddelen van den staat tegenover de gemeente (Leiden 1890). De stellingen bij zijn proefschrift zouden in een socialistisch partijprogramma niet misstaan. Na zijn promotie trok hij in bij O. Stellingwerf en G.C. Stellingwerf-Jentink in Leeuwarden. Beiden hebben veel invloed op hem gehad. Met Stellingwerf voerde hij de redactie van het Friesch Volksblad, waarin hij zich uitsprak voor landnationalisatie en algemeen kiesrecht. Korte tijd was hij lid van de Sociaal-Democratische Bond. In 1893 redigeerde hij enkele maanden in Leiden waar hij zich gevestigd had zijn eigen Hollandsch Volksblad. Met Friese theologiestudenten als A. de Koe en A. van der Heide had hij contact. Met de 'rode dominee' W. Bax organiseerde hij in 1893 de eerste 1 Mei-viering in Leiden.

Van 1894 tot 1902 maakte Van Eck carrière bij de gemeentelijke overheid. In 1899 werd hij benoemd tot burgemeester van Mijnsheerenland en Westmaas. Daarmee was hij feitelijk de eerste socialistische burgemeester in Nederland, zij het niet benoemd vanwege zijn politieke opvattingen, zoals bij de SDAP'er K. ter Laan in 1914 wel het geval was. Begin augustus 1901 volgde promotie naar Boskoop. Kort daarop liep een openbare manifestatie voor algemene werkstaking uit op gewelddadigheden tussen Boskoopse kwekers en anarchisten. Van Eck raakte als Tolstojaans pacifist in ernstige gewetensnood. Hij moest politie inzetten, maar ook zichzelf in veiligheid brengen. Het incident betekende voor hem een morele slag, die hij in Boskoop niet meer te boven kon komen. Na zijn ontslag vestigde hij zich in 1903 op Pomona, dichtbij de macrobiotische tuinderij van zijn broer in Oegstgeest. Sedertdien bleef hij, interend op het familiekapitaal, ambteloos burger. De rest van zijn leven wijdde hij aan de uitbouw van de socialistische beweging en de drankbestrijding. Van 1896 tot 1913 betoonde hij zich een actief bestuurder van de Nederlandsche Vereeniging tot Afschaffing van Sterken Drank, later Alcoholische Dranken (NV). In de blauwe NV werkte hij samen met de al eerder genoemde Trui Stellingwerf. In 1904 trad Van Eck toe tot de Leidse afdeling van de SDAP. Na het vertrek van de sterrenkundige A. Pannekoek in 1906 werd hij voorzitter van de kleine, maar militante afdeling. Met de letterkundige J.A.N. Knuttel en de kleermaker J. Verver vertegenwoordigde hij zijn afdeling op het partijcongres in Deventer, waar de Tribunisten buiten de partij kwamen te staan. Met Knuttel was hij aanwezig bij de oprichting van de Sociaal-Democratische Partij (SDP) in Amsterdam. Ruim een halfjaar fungeerde hij als eerste voorzitter van de Leidse SDP-afdeling totdat hij, verontrust over het uitblijven van een massale overloop, terugkeerde naar de SDAP. Eind 1909 bezette hij opnieuw zijn oude post. De nasleep van 'Deventer', die voor de socialisten in Leiden bijna catastrofaal

werd, noopte hem voor enkele jaren tevens het voorzitterschap van de Leidsche Bestuurdersbond (LBB) te bekleden. Binnen de afdeling werd zijn positie vanwege zijn SDP-escapade en zijn linkse opvattingen zeker tot 1918 openlijk aangevochten, al was het een publiek geheim dat Van Eck samen met de coöperatie Vooruit de aankoop van Leidens 'rode burcht' (het Volksgebouw) mogelijk had gemaakt. Vooral zijn politieke meerderheidsstrategie viel slecht bij de oude garde. De voorzitter sprak zich uit voor een principiële oppositie, die pas mocht worden omgezet in bestuursverantwoordelijkheid zodra de SDAP kon beschikken over een politieke meerderheid. Landelijk vielen zijn ideeën over socialistische gemeentepolitiek al evenmin in goede aarde. De Amsterdamse wethouder F.M. Wibaut deed deze af als 'Tribunetaal'. In Leiden waar hij door zijn colportage iedere zaterdag, zijn huisbezoek en zijn voorname eenvoud erg populair was, verscheen de SDAP pas in 1919 in de gemeenteraad, sinds 1920 met Van Eck als fractievoorzitter. Toen de SDAP haar oppositie in 1935 opgaf en deelnam aan het college van Burgemeester en Wethouders, viel dat samen met zijn aftreden als voorzitter van de afdeling.

Buiten Leiden bekleedde Van Eck verschillende partijfuncties. Van 1914 tot 1935 was hij voorzitter van het SDAP-gewest Zuid-Holland. Van 1919 tot 1935 had hij zitting in de Provinciale Staten van Zuid-Holland. In 1923 werd hij lid van het partijbestuur van de SDAP, als opvolger van J. Loopuit. Hij vertegenwoordigde de linkse stroming binnen de partij. Als enige van het partijbestuur wees hij in 1932 de maatregelen van de partijleiding af tegen de links-radicalen, die zich zouden afscheiden in een Onafhankelijke Socialistische Partij (OSP). Hij vond dat Kamerleden te ver van de massa kwamen af te staan, en in zijn ogen was de invloed van de Kamerfractie op de partijleiding te groot. Verder maakte hij zich zorgen over het overwicht van intellectuelen op gewone arbeiders. Zijn artikelen in De Sociaal-Democraat irriteerden vooraanstaande SDAP-ers, die zich afvroegen of hij soms 'zedemeester' wilde spelen. Al vonden zijn afwijkende ideeën weinig onthaal, toch was er ook waardering. W. Drees was onder de indruk van zijn 'nooit verflauwende geestdrift, onbegrensde toewijding [en] grote zuiverheid'. In 1936 verliet hij als 70-jarige het partijbestuur. Het ging hem aan het hart dat het 'Leids Program' van de SDAP werd ingeruild voor een veel behoudender en nationalistischer beginselprogramma, waarin het marxisme werd afgezwakt en de ontwapening werd opgegeven. Na enige verwarring in het begin van de oorlog hervond hij, mede door J. Engels, zijn evenwicht. In de opheffing van de SDAP na de bevrijding heeft hij 'berust'. Als lid van de PvdA waarschuwde hij in De Vlam kort voor zijn dood nog voor een anticomunistische hetze. Voor Van Eck was socialisme boven alles een levenshouding en hij rekende het tot zijn taak mensen op te voeden in 'mensenliefde en rechtvaardigheidsgevoel'. Vandaar dat Vliegen hem een 'gevoels-socialist' noemde.

jurist politicus e4w5 bp8

2010 yields 4w5 on 5w4 day

3,417	0,001	0,002	4,921	5,486	0,226	0,003	0,514	2,168
0,198	0,000	0,000	0,071	0,053	0,000	0,000	0,001	0,002
0,053	0,055	1,435	4,500	2,886	0,534	0,445	0,678	0,887
0,180	0,000	0,002	22,144	15,830	0,121	0,002	0,348	1,924

2012 yields 5w4 on 4w5 day

0,522 0,000 0,000 16,946 9,517 0,000 0,000 0,000 15,561
0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000
0,012 0,000 0,392 1,519 3,944 1,714 0,542 0,589 0,036
0,006 0,000 0,000 25,738 37,534 0,000 0,000 0,000 0,565

Klokketijd: 18 april 1867 21h50m00s

GMT : 18 april 1867 21h34m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2403075.39861; Sterretijd: 11h35m42s

plu: 14°14' sti in 6

che: 24°30' vis in 4

Huizen (Placidus):

Ascendant : 29°10' sch

2010 yields 4w5 on 5w4 day

3,417 0,001 0,002 4,921 5,486 0,226 0,003 0,514 2,168
0,198 0,000 0,000 0,071 0,053 0,000 0,000 0,001 0,002
0,227 0,083 1,139 5,008 2,776 0,337 0,272 1,222 0,246
0,777 0,000 0,002 24,643 15,230 0,076 0,001 0,628 0,533

2012 yields 5w4 on 4w5 day

0,522 0,000 0,000 16,946 9,517 0,000 0,000 0,000 15,561
0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000
0,248 0,002 0,299 0,769 5,038 1,050 0,078 1,649 0,008
0,129 0,000 0,000 13,037 47,950 0,000 0,000 0,000 0,117

U hebt het eigenlijk al scherp neergezet: dit is een **klassiek cusp-probleem** waarbij een paar minuten verschil (±10 min) de ascendant van **laat Schorpioen** → **vroeg Boogschutter** doet kantelen. Dan moet je dus niet "geloven", maar **biografie + huisverschuivingen + uw algoritme** tegen elkaar uitspelen.

- **1. Biografie eerst (zoals u vraagt)**

Dirk Antonie van Eck:

- zoon uit **welgestelde, liberale elite**
- jeugdtrauma: **zelfdoding vader** → **morele zwaarte**
- ontwikkeling: **liberaal** → **ethisch-socialist**

- levensstijl:
 - ascetisch
 - geheelonthouder
 - moralistisch voorbeeldgedrag
- politiek:
 - principiële oppositie
 - moeite met macht en compromissen
 - "gevoels-socialist"
- crisis:
 - Boskoop → geweld → **gewetensnood** → **terugtrekking**
- rest van leven:
 - ideologische zuiverheid
 - opvoedend, bijna "zedemeester"

👉 Kernpatroon:

innerlijke morele spanning + schuld + zuiverheidsdrang + afstand tot macht

Dat is geen licht Boogschutter-profiel. Dat is zwaar, inward, bijna scrupuleus.

- **2. Wat verandert er astrologisch?**
- **Scenario A — Asc 0°59 Boogschutter (22:00)**
- Jupiter dominant (in Vissen, 3e huis)
- uitstraling:
 - idealistisch
 - missionair
 - meer **expansief / overtuigend**
- huizen:
 - veel nadruk op 3e/4e huis → denken, communicatie

👉 Verwachting:

meer **prediker / volksagitator / optimistisch hervormer**

- **Scenario B — Asc 29°10 Schorpioen (21:50)**
- Pluto/Mars sfeer
- uitstraling:
 - intens
 - moreel geladen
 - introvert-streng
- cruciaal:
 - **Saturnus in Schorpioen 12e huis**
 - Mars + Uranus in 8e huis

👉 Verwachting:

- innerlijke strijd
 - schuld, boete, ascese
 - crisiservaringen
 - moeite met macht → terugtrekking
-

- **3. De beslissende biografische toets**

Neem dit sleutelstuk:

Boskoop: geweld → gewetenscrisis → ontslag → terugtrekking uit ambt

Dit is bijna een leerboekvoorbeeld van:

- 8e huis (crisis, geweld)
- 12e huis Saturnus (schuld, terugtrekking, zelfbeperking)

👉 Dit past **exact** bij Schorpioen-ascendant scenario.

Bij Boogschutter verwacht je eerder:

- rationalisatie
- doorvechten
- missionaire rechtvaardiging

Niet: langdurige morele verlamming.

- **4. Uw eigen model (en dat is interessant)**

U vond:

- 2010 → 4w5 op 5w4 dag
- 2012 → 5w4 op 4w5 dag

👉 Dat is precies de **4-5 as** waar u zelf zoveel waarde aan hecht.

Nu het verschil:

- **Boogschutter-ascendant**
- meer 5-achtig (denken, ideologie)
- minder existentiële zwaarte
- **Schorpioen-ascendant**
- versterkt:
 - 4 (schuld, gevoel)
 - 5 (terugtrekking, observatie)
- vooral via:
 - 8e + 12e huis

👉 Dus:

Schorpioen maakt uw 4-5-as **biografisch zichtbaar**

- **5. Kleine maar belangrijke technische aanwijzing**

U zag zelf:

bij 21:50 verschuiven o.a. Pluto en Cheiron van huis

Dat is niet triviaal:

- Pluto 5 → 6 huis
- Cheiron 3 → 4 huis

👉 Dat verschuift van:

- expressie → dienstbaarheid
- denken → innerlijk fundament

En dat past opnieuw beter bij:

ascetische levenshouding + opvoedingsdrang

- **6. Eindoordeel (zonder mystiek)**

Niet:

"dit voelt meer Schorpioen"

Maar:

de biografische waarschijnlijkheid is hoger bij het model dat de crisis + schuld + terugtrekking verklaart

👉 Dat is:

→ **Ascendant Schorpioen ($\pm 29^\circ$)**

- **7. In uw eigen stijl samengevat**

Niet de ascendant die het mooist past bij het verhaal wint, maar de ascendant die de meeste biografische frictie verklaart zonder extra aannames.

En hier:

- Boogschutter → heeft extra aannames nodig
 - Schorpioen → verklaart direct
-

- **8. Interessante bonusobservatie**

Van Eck wordt "gevoels-socialist" genoemd.

Dat is bijna letterlijk:

4 (gevoel) + 5 (reflectie)

En precies dat:

- zit al in uw dagscore
 - wordt door Schorpioen-ascendant **versterkt i.p.v. verdund**
-

Als u wilt, kan ik dit geval gebruiken als **testcase voor uw 2026-algoritme**:
dus expliciet formuleren welke huisconfiguratie *a priori* welke biografische uitkomst
voorspelt — en kijken of dat generaliseerbaar is.